

Tribuna

La Universitat i el canvi del model econòmic

EVA
Alcón*

Fa deu dies, les rectores i rectors de les cinc universitats públiques valencianes i el conseller d'Hisenda i Model Econòmic, **Vicent Soler**, vam signar la constitució de la Xarxa de Càtedres per a la Transformació del Model Econòmic, que naix sota la coordinació de la Universitat Jaume I. Un exemple més del paper que les universitats tenim com a palanca de transformació social i de col·laboració institucional. En aquest cas, es pretén contribuir a la superació dels grans reptes de l'economia valenciana mitjançant la transferència de coneixement.

Seguint el Pla d'Acció per a la Transformació del Model Econòmic 2027, cada càtedra universitària desenvolupa una temàtica específica: infraestructures, connectivitat i desenvolupament territorial; economia circular i recursos hídrics; digitalització de l'economia valenciana; innovació social i inclusiva i, en el cas de la Universitat Jaume I, sota la direcció del professor **Xavier Molina Morales**, la càtedra centra la seua activitat en la línia estratègica que fa referència a l'energia i canvi climàtic.

A través de les aportacions coordinades de les cinc càtedres universitàries, la nova Xarxa constitueix una plataforma acadèmica excepcional per a la investigació, la formació i difusió de la recerca. En concret, aportant l'anàlisi i diagnòstic necessaris per al disseny de les polítiques públiques que avancen cap a un model econòmic basat en la innovació i el coneixement sota els principis de sostenibilitat econòmica, ambiental i social. I, ara especialment, abordant l'impacte de la covid-19 per a donar una millor resposta a la crisi generada per la pandèmia.

Sense dubte, la irrupció de la crisi de la covid-19 suposa un repte de proporcions inèdites per al teixit productiu i per a les administracions públiques, que ens porta a una nova manera d'entendre la societat i l'economia, la Low Touch Economy. Però, més enllà d'una primera resposta de xoc amb mesures palliatives per a protegir als sectors productius més danyats, tenim per davant una oportunitat per a as-

sentar les noves bases de la transformació del nostre model econòmic.

És ací on les universitats podem contribuir. La pregunta és com ho podem fer. Doncs mobilitzant els nostres recursos, com són el nostre personal investigador, els instruments científics i la reflexió acadèmica. D'aquesta manera, aportem la base teòrica perquè l'Administració pugua prendre les decisions de la manera més raonada possible.

Des d'aquesta perspectiva, i pel que fa a la Universitat Jaume I, la Càtedra de Transformació del Model Econòmic sobre Energia i Canvi Climàtic contribuirà a la comprensió de l'impacte econòmic de la pandèmia en l'estructura econòmica valenciana. Al mateix temps, elaborarà propostes per a una millor resposta en tres àmbits. El primer té a veure amb la sostenibilitat en la indústria valenciana, particularment la del clúster ceràmic. El segon consisteix a analitzar l'impacte i possibles respostes a la crisi de la covid-19 en els sectors productius valencians i, finalment, s'aborda l'efecte de la crisi actual en les estratègies de sostenibilitat en l'àmbit valencià.

Es tracta, en definitiva, d'analitzar quines implicacio-

ns té la pandèmia en la sostenibilitat i com pot afectar a les estratègies industrials i empresarials. En aquest sentit, la constitució de la Xarxa de Càtedres obri un espai de treball col·laboratiu que pot amplificar els resultats de la recerca, la formació i l'elaboració d'informes i documents, amb la finalitat d'ajudar a fixar les prioritats en l'eixida d'aquesta crisi sanitària, econòmica i social provocada per la covid-19.

A l'UJI assumim la coordinació de la Xarxa de Càtedres en aquesta primera etapa com a un repte institucional i social. I ho és perquè afrontem les conseqüències d'una emergència sanitària inèdita en l'últim segle i en un món globalitzat i, també, perquè el treball en xarxa de les cinc universitats públiques valencianes ha de generar les sinèrgies que sustenten l'eixida a la crisi sobre la base de la innovació i el coneixement.

Les universitats públiques som aliades necessàries en aquesta estratègia per a convertir la crisi de la Covid-19 en una oportunitat i impulsar un nou model econòmic. Un model que siga capaç de generar major benestar social per a les persones; que genere ocupació de qualitat i que siga sostenible social i mediambientalment. Un model amb un ús racional dels recursos naturals; que aposte per l'eficiència i autosuficiència energètica i que faça una gestió intel·ligent per a crear un territori de qualitat a llarg termini.

AQUEST NOU model econòmic basat en el coneixement i la innovació requereix, necessàriament, de la contribució de les universitats, on es concentra el gruix de l'activitat en R+D+i al nostre territori. Però el potencial de les universitats per a la transformació del model econòmic passa també per garantir un finançament just, amb criteris actualitzats i sostingut en el temps per a la formació superior.

La constitució d'aquesta Xarxa de Càtedres és, sense dubte, una aposta de l'administració per les universitats com a motor de progrés social i com a laboratori d'idees per al canvi del model econòmic. Ara bé, aquesta aposta també ha d'anar acompanyada dels recursos que requereix el sistema universitari per a continuar prestant servei públic. No podem oblidar que, en aquests moments, la sostenibilitat de les universitats està en perill si no aconseguim un finançament adequat. Ens hi juguem molt. =

***Rectora de la Universitat Jaume I**

La Xarxa de Càtedres és una aposta de l'administració per les universitats com a motor de progrés social que ha d'anar acompanyada d'un sistema de finançament adequat